

SEE MORE JESUS · WANTTOSEEMORE.COM

Unsa ang Giingon sa Bibliya Mahitungod sa Maayo ug Daotan? — Bahin 2 · Mga Kasulatan sa KJV nga adunay Numero ni Strong

BAHIN 2 · USA KA BAG-ONG PAGTUON NGA GITUKOD SA SALIGANG DOKTRINA SA BIBLIYA

Maayo ug Daotan — Sukaranang Doktrina sa Bibliya

PULONG SA PAGSUGOD

Paminaw. Ang labing tigulang nga bakak nga gisulti sukad, gisulti ilalom sa usa ka kahoy, ug bakak kini mahitungod sa kahibalo. Ang bitin wala manintal sa babaye pinaagi sa dili pagkahibalo — gitintal niya siya pinaagi sa pagkahibalo: mahisama kamo sa mga dios, nga manghibalo sa maayo ug sa daotan. Ug ang kahibalo tinuod — ang Dios mismo miingon human niana, ang tawo nahimo nga sama sa usa kanato, nga manghibalo sa maayo ug sa daotan — apan gikuha kini sa tawo pinaagi sa iyang kaugalingong kamot, tungod sa usa ka bakak nga pulong, layo sa Dios nga siya lamang ang maayo, ug ang suhol niini mao ang kamatayon. Sukad niadtong adlaw ang mga anak ni Adan nagadala ug kahibalo nga hilabihan ka bug-at alang kanila: mga maalamon sa pagbuhat ug daotan, apan sa pagbuhat ug maayo walay kahibalo; usa ka kasingkasing nga malimbongon labaw sa tanang butang nga sa katapusan nagatawag sa daotan nga maayo ug sa maayo nga daotan. Apan patalinghugi ang tibuok tambag sa Dios. Ang Dios nga nagsira sa dalan padulong sa kahoy sa kinabuhi wala nagsira sa iyang baba. Nagbutang siya ug usa ka pulong atubangan sa tawo — isalikway ang daotan, pilia ang maayo; biyai ang daotan, ug buhata ang maayo — ug gibutang niya ang lig-on nga kalan-on sa atong atubangan, aron nga pinaagi sa pagbansay ang atong mga pagbati matudloan sa pag-ila sa duha. Ug gipadala niya ang iyang Anak, ang Bata nga nagsalikway sa daotan ug nagpili sa maayo ug wala gayod mapakyas, nga naglakaw nga nagbuhat ug maayo, ug midala sa daotan diha sa iyang kaugalingong lawas ibabaw sa kahoy, hangtod nga ang dalan nga nasirado nagbukas pag-usab: kaniya nga modaog akong ihatag nga mokaon sa kahoy sa kinabuhi. Gikan sa unang kahoy hangtod sa kataposang kahoy, kini ang butang nga gibutang sa imong atubangan. Susiha kini.

TULO KA PANGUTANA NGA GITUBAG NINI NGA PAGTUON:

1. Diin gikan ang kahibalo sa maayo ug sa daotan, ug unsa ang gidala niini ngadto sa tawo sa adlaw nga siya mikuha niini?
2. Unsa ang gitawag sa Dios nga buhaton sa usa ka tawo sa daotan ug sa maayo — ug makatubag ba lamang ang kasingkasing sa tawo niining tawag pinaagi sa iyang kaugalingon?
3. Giunsa pagbansay ang mga igbalati sa pag-ila sa maayo ug sa daotan, ug giunsa pagdaog ang daotan sa katapusan?

ANG PATUKORAN NGA NAHIMUTANG NA — MAAYO UG DAOTAN

DUHA KA MATANG SA KAHoy SA TANAMAN --> ANG KAHoy SA KINABUHI + ANG KAHoy SA KAHIBALO SA MAAYO UG DAOTAN (Genesis 2:9).

SA TAGSATAGSA KA KAHoy MAKAKAON KA SA WALAY PAGDUHADUHA + SA KAHoy SA KAHIBALO SA MAAYO UG DAOTAN DILI KA MOKAON (Genesis 2:16-17).

› *ANG BITIN MIINGON, DILI GAYUD KAMO MAMATAY --> ANG TAWO MIKUHA SA KAHIBALO GAWAS SA DIYOS + ANG KAMATAYON MISULOD (Genesis 3:4-7; Roma 5:12).*

› *WALA SILA MAKAILA KANAKO --> MAALAM SA PAGBUHAT UG DAOTAN + SA PAGBUHAT UG MAAYO WALAY KAHIBALO (Jeremias 4:22).*

› *ALAOT SILA NGA NAGATAWAG SA DAOTAN NGA MAAYO, UG SA MAAYO NGA DAOTAN (Isaias 5:20).*

› *BISAN KINSA NGA MAGAPATALINGHUG MAGAPUYO NGA WALAY KAHADLOK + MAGAMALINAWON HALAYO SA KAHADLOK SA KADAUTAN (Proverbio 1:33).*

› *ANG MGA PANIMUOT NGA GIBANSAY PINAAGI SA PAGGAMIT --> MAKAILA SA MAAYO UG SA DAOTAN (Hebrews 5:12-14).*

Kini nga Part 2 nagapamatuod sa mao gihapong kamatuoran gikan sa bag-ong hut-ong sa mga saksi.

MGA YAWING PULONG SA GRIEGO

“**maayo**” — **G18 agathos** — maayo diha sa iyang kinaiyahan ug sa iyang pagbuhat, mapuslanon ang maayo nga modaog sa daotan mao ang maayo nga NAGABUHAT og maayo (Roma 12:21; Buhat 10:38)

“**maayo**” — **G2570 kalos** — maayo — matarong, matinud-anon, takus ang maayo nga gibatonan sa mga bating nabansay pinaagi sa pagkiling (Hebreohanon 5:14; 1 Tesalonica 5:21)

“**daotan**” — **G2556 kakos** — daotan, daotan, walay pulos sa kinaiyahan ang daotan nga dili angay sundon (3 Juan 11) ug dili angay modaog kanimo (Roma 12:21)

“**daotan**” — **G4190 poneros** — daotan, daotan, makadaot — nagabuhat aron sa pagpasakit ang daotan nga pagadumtan (Roma 12:9), ug ang tanang panagway niini likayan (1 Tesalonica 5:22)

“**buntogon**” — **G3528 nikao** — modagan, molupig, moangkon sa kadaogan
ang samang pulong makita sa Roma 12:21 ug Pinadayag 2:7 — siya nga makadaog mokaon sa kahoy sa kinabuhi

“**kahoy**” — **G3586 xylon** — kahoy, troso, kahoy nga tanom
ang kahoy diin gidala niya ang atong mga sala (1 Pedro 2:24) ug ang kahoy sa kinabuhi (Pinadayag 22:2) usa ka pulong

“**nalimbongan**” — **G1818 exapatao** — sa hingpit nga paglimbong, sa pagpahisalaag
ang pamaagi sa halas wala gayod mausab — nga naglimbong sa hunahuna gikan sa yano nga pulong sa Dios (2 Corinthians 11:3)

“**sweldo**” — **G3800 opsonion** — sweldo nga giswelduhan, ang angay nga balos
ang bug-os nga ngalan sa pasidaan sa kahoy: ang suhol sa sala mao ang kamatayon (Roma 6:23)

“**kaibog**” — **G1939 epithumia** — kusog nga tinguha, pangandoy, kaibog
usa sa tulo ka pultahan nga unang giablihan sa kahoy (1 Juan 2:16)

MGA YAWING PULONG SA HEBREOHANON

“**dautan**” — **H7451 ra** — dautan, daotan, kalisdanan, kasakit
usa ka pulong alang sa daotang buhat ug sa daotang adlaw — ang mangitngit nga bahin sa kahibalo sa kahoy (Genesis 2:9; Genesis 6:5)

“**maayo**” — **H2896 towb** — maayo — makapahimuot, madanihon, maayo
ang pulong nga gisulti sa Dios ibabaw sa tanan niyang buhat sa wala pa gikuha sa tawo ang kahibalo (Genesis 1:31)

“**kabalo**” — **H3045 yada** — sa pagkahibalo, pag-ila, pag-ila sa kalainan
ang pagkahibalo dili mao ang sala — ang pagkahibalo nga bulag sa Dios mao ang sala (Genesis 3:5; Genesis 3:22)

“**Ilog**” — **H3988 ma'as** — mobalibad, mosalikway, motamay
Ang kaugalingong pulong sa Dios nga gipahimutang batok sa daotan (Isaiah 7:15)

“**piliin**” — **H977 bachar** — pagpili, pagpalili, pagpili sa
Ang kaugalingong pulong sa Dios nga gipahimutang sa maayo (Isaiah 7:15; Deuteronomy 30:19)

“**palayo**” — **H5493 sur** — mobalik, mopahilayo
ang tiil nagatuman sa gihukman sa kasingkasing — pahilayo sa dautan (Salmo 34:14; Panultihon 3:7)

“**nalimbongan**” — **H5377 nasha** — aron mahisalaag, aron ipahisalaag
ang kaugalingong asoy sa babaye mahitungod sa pagkapukan, sa iyang kaugalingong baba (Genesis 3:13)

“**dungog**” — **H8085 shama** — maminaw, mamati, makasabot
ang nagsabot nga kasingkasing nga gipangayo ni Solomon mao, sa Hebreohanon, usa ka namati nga kasingkasing (1 Mga Hari 3:9)

BUKSAN NGA ANGKLA

Hebreohanon 5:14 Sa laing bahin, ang gahi nga pagka-on alang niadtong mga hamtong na, tungod sa ilang kasinatian sa pag-ila sa husto gikan sa sayop nga nabansay sa pag-ila sa maayo man ug daotan.

[G2556 kakos ■] [G2570 kalos ■] [G1253 diakrisis ■] [G1128 gymnazo ■] [G145 aistheterion ■]
 [G5046 teleios ■]

GAHI NGA PAGKA-ON → KASINATIAN SA PAG-ILA NGA NABANSAY SA PAG-GAMIT → PAG-ILA SA MAAYO MAN UG DAOTAN.

(Ang akong kaugalingong mga hunahuna — ang "gibansay" mao ang gymnazo (G1128, exercise), gibansay sa paagi nga usa ka tawo ginabansay pinaagi sa tag-as nga pagbansay, ug ang "mga pagbati" mao ang aistheterion (G145, senses), ang mga bahin nga nakadawat ug pagsabot. Ang kaalam sa pag-ila wala ihatag ngadto sa tapulan; kini motubo pinaagi sa paggamit. Ang usa ka masuso nakaila sa tam-is gikan sa pait; ang hingpit nga hamtong nakaila sa maayo gikan sa dautan — ug ang magtutudlo mao ang pulong sa pagkamatarung (Hebreo 5:13).)

I. ANG KAHOY — ANG KAHIBALO SA MAAYO (H2896 TOWB) UG DAOTAN (H7451 RA) NGA GIKAHA GAWAS SA DIOS

A. 2 Corinto 11:3 Apan nahadlok ako nga sa bisan unsang paagi, sama sa bitin nga naglimbong kang Eba pinaagi sa iyang pagkamalinglahon, ang inyong mga panghunahuna tingali mahisalaag gikan sa tinuoray ug putli nga paghigugma kang Cristo. **[G1818 exapatao ■]**

GILANSAD SA HALAS SI EVA PINAAGI SA IYANG PAGKALIMBONGAN → NADAOT ANG MGA HUNAHUNA GAWAS SA KAYANO NGA ANAA KANG CRISTO.

(Ang akong personal nga mga panghunahuna — Si Pablo milingi balik sa tanaman ug nakita ang samang katalagman nga naglihok gihapon. Ang usa ka hunahuna nga nadala palayo gikan sa yano nga pulong sa Dios maoy usa ka hunahuna nga andam na nga malimbongan pag-usab. Ang kahoy naghatag ug kahibalo; ang tinuod nga tumong sa serpente mao ang pagpahilayo sa babaye gikan sa kayano sa gisulti gayod sa Dios.)

B. Roma 6:23 Kay ang bayad sa sala mao ang kamatayon, apan ang walay bayad nga gasa sa Dios mao ang kinabuhing walay kataposan diha kang Cristo Jesus nga atong Ginoo. **[G3800 opsonion ■]**

KAY ANG BAYAD SA SALA MAO ANG KAMATAYON → APAN ANG WALAY BAYAD NGA GASA SA DIOS MAO ANG KINABUHING WALAY KATAPOSAN DIHA KANG CRISTO JESUS NGA ATONG GINOO.

(Ang akong personal nga hunahuna — ang pasidaan nga gihatag didto sa kahoy dili usa ka hulga nga nahanaw uban sa Eden. Ginganlan ni Pablo ang mao gihapong balaod sa iyang bug-os nga ngalan: ang bayad sa sala mao ang kamatayon. Apan ang mao gihapong bersikulo nagbilin sa laing pultahan nga abli — ang gasa nga walay bayad mao ang kinabuhi.)

C. 1 Juan 2:16 Kay ang tanan nga anaa sa kalibotan—ang kaibog sa unod, ang kaibog sa mga mata, ug ang garbo sa kinabuhi—dili iya sa Amahan apan sa kalibotan. **[G1939 epithumia ■]**

ANG KAIBOG SA UNOD + ANG KAIBOG SA MATA + ANG GARBO SA KINABUHI → DILI IYA SA AMAHAN, KONDILI IYA SA KALIBOTAN.

(Ang akong kaugalingong mga hunahuna — ang tulo ka bahin nga listahan ni Juan haom gayod sa kahoy: maayo ngadto sa kalan-on mao ang kaibog sa unod, makapahimuot sa mata mao ang kaibog sa mga mata, ug tinguhaon aron makahatag ug kaalam mao ang garbo sa kinabuhi. Kining sama nga tulo ka pultahan nga giablihan sa halas didto sa unang kahoy, gipadayon gihapon niya nga ablihan sa matag tintasyon sukad niadto.)

D. Genesis 3:22 Si Yahweh nga Dios miingon, “Karon ang tawo nahimong sama na kanato, nga nasayod sa maayo ug sa daotan. Busa karon kinahanglan dili na siya tugotan nga makakab-ot niini sa iyang kamot, ug makakuha gikan sa kahoy sa kinabuhi, makakaon niini, ug unya mabuhi sa kahangtoran.” **[H3045 yada ■]**

ANG TAWO NAHIMONG SAMA SA USA KANAMO, SA PAGKAHIBALO SA MAAYO UG SA DAOTAN → TINGALI UNYA MOKUHA SIYA USAB SA KAHoy SA KINABUHI, UG MOKAON, UG MABUHI SA WALAY KATAPUSAN.

(Ang akong personal nga mga hunahuna — ang pagsira sa dalan maoy kaluoy. Ang usa ka tawo nga nahulog sa kadaotan, nga mokaon sa kinabuhi ug mabuhi sa walay kataposan sa maong nabungkag nga kahimtang, mahimong daotan sa walay katapusan. Gisirad-an sa Dios ang dalan aron iyang ablihan kini pag-usab diha sa iyang Anak — ang Pinadayag 2:7 nagaabli sa gisirad-an sa Genesis 3:22.)

II. ANG KASINGKASING SA TAWO — DAOTAN (H7451 RA) LANG KANUNAY

A. Marcos 7:21 Kay gikan sa kinasuloran sa tawo, mogawas sa kasingkasing, magahimo ug daotang hunahuna, pagpakighilawas gawas sa kaminyoon, pagpangawat, pagpatay **[G2556 kakos ■]** (22) pagpanapaw, kahakog, pagkadautan, pagpanlimbong, kaulag, kasina, pagbutangbutang, pagpagarbo, binuang. (23) Kining tanang mga daotan naggikan sa sulod, ug mao ang makapahugaw sa tawo.”

KAY GIKAN SA KINASULORAN SA TAWO, MOGAWAS SA KASINGKASING, MAGAHIMO UG DAOTANG HUNAHUNA → KINING TANANG MGA DAOTAN NAGGIKAN SA SULOD, UG MAO ANG MAKAPAHUGAW SA TAWO.

(Ang akong personal nga mga hunahuna — gitudlo ni Jesus ang tinubdan diha mismo: dili kadtong nagasulod sa tawo, kondili kadtong nagagula sa kasingkasing. Ang kahibalo sa kahoy nahimutang gayod didto, sa kasingkasing, ug ang kasingkasing nagbaliwala niini ngadto sa dautan sukad niadto.)

B. Jeremias 4:22 Kay ang pagkabuangbuang sa akong katawhan—wala sila makaila kanako. Mga hungog sila nga mga tawo ug wala silay panabot. Aduna silay kahibalo sa daotan, apan wala nasayod sa

pagbuhat ug maayo. [H3045 yada ■] [H3190 yatab ■] [H7489 ra'a' ■] [H2450 chakam ■]
[H3045 yada ■]

MAALAM SA PAGBUHAT UG DAOTAN + SA PAGBUHAT UG MAAYO WALAY KAHIBALO.

(Ang akong personal nga mga panabot — ipahaluna sa tapad ang duha ka pagpanghibalo: wala sila NAKAILA kanako, ug sa pagbuhat og maayo WALA silay KAHIBALO — yada (H3045, mahibalo) sa duha ka bahin, ang gayong pulong sa Genesis 3:22. Gitipigan sa tawo ang kahibalo sa daotan ug nawad-an sa kahibalo sa Dios; kana ang tibuok ani sa kahoy.)

C. Jeremias 17:9 Ang kasingkasing mao ang labing limbongan sa tanan. Usa kini ka balatian; kinsa man ang makasabot niini? [H3045 yada ■] [H605 anash ■] [H6121 aqob ■] [H3820 leb ■]

ANG KASINGKASING = MALIMBONGON LABAW SA TANANG BUTANG + DAOTAN SA HILABIHAN.

(Ang akong personal nga mga hunahuna — ang "desperately wicked" mao ang anash (H605, wicked): masakiton nga dili na maayo. Ug matikdi ang pangutana — kinsa ang MAKAHIBALO niini? Ang usa nga mikuha sa kahibalo sa maayo ug daotan dili gani makahibalo sa iyang kaugalingong kasingkasing.)

D. Malaquias 2:17 Gipalagot ninyo si Yahweh uban sa inyong mga pulong. Apan miingon kamo, 'Giunsa man namo siya pagpalagot?' Pinaagi sa pagsulti nga, "Ang tanang tawo nga nagabuhat ug daotan maayo sa panan-aw ni Yahweh, ug nalipay siya kanila," o "Asa man ang Dios sa hustisya?" [H2896 towb ■] [H7451 ra ■]

ANG TANANG TAWO NGA NAGABUHAT UG DAOTAN MAAYO SA PANAN-AW NI YAHWEH → O "ASA MAN ANG DIOS SA HUSTISYA?

(Ang akong personal nga mga panghunahuna — ang malimbongon nga kasingkasing dili mohunong sa pagbuhat ug daotan. Sa katapusan gitawag niini ang daotan nga maayo, ug bisan gipangangkon nga giuyonan kini sa Ginoo. Duha ka lain-laing mga propeta, usa ug samang pasidaan.)

III. ANG TAWAG — DUMILI (H3988 MA'AS) SA DAOTAN, PILIA (H977 BACHAR) ANG MAAYO

A. Isaias 7:15 Magakaon siya ug keso ug dugos sa dihang makabalo na siya sa pagdumili sa daotan ug pagpili sa maayo. [H2896 towb ■] [H977 bachar ■] [H7451 ra ■] [H3988 ma'as ■] [H3045 yada ■]

ANG PAGKAHIBALO SA PAGDUMILI SA DAOTAN + PAGPILI SA MAAYO.

(Ang akong personal nga mga hunahuna — kini nga pulong gisulti mahitungod sa bata nga ginganlan sa wala pa niini: Tan-awa, ang usa ka ulay magamabdos, ug manganak sa usa ka anak nga lalaki, ug pagatawgon ang iyang ngalan nga Immanuel (Isaias 7:14). Miabot ang usa nga nahibalo modumili sa daotan ug mopili sa maayo, ug wala gayod siya mapakyas bisan sa makausa.)

B. Mga Salmo 97:10 Kamo nga nahigugma kang Yahweh, dumti ang daotan! Iyang panalipdan ang kinabuhi sa iyang mga balaan, ug kuhaon niya sila gikan sa kamot sa daotan. [H8104 shamar ■] [H7451 ra ■] [H8130 sane ■] [H157 ahab ■]

KAMO NGA NAHIGUGMA KANG YAHWEH → DUMTI ANG DAOTAN.

C. Panultihon 3:7 Ayaw pagmanggialamon sa kaugalingon nimong panan-aw; kahadloki si Yahweh ug talikdi ang daotan. [H7451 ra ■] [H5493 sur ■] [H3372 yare ■] [H2450 chakam ■]

AYAW MAGMANGGILAWAY SA IMONG KAUGALINONG MATA → KAHADLOKI ANG GINOO + BIYA SA DAOTAN.

(Ang akong personal nga mga hunahuna — ang "makinaadmanon sa imong kaugalingong mga mata" nagtudlo balik sa kaugalingong pain sa kahoy: makapahimuot sa mata, ug tinguhaon aron makahimo sa usa nga maalamon — ang mao rang garbo sa kinabuhi nga ginganlan sa 1 Juan 2:16. Ang pagkahadlok sa Ginoo karon nagbarug diin kanhi nagbarug kadtong bakak nga kaalam.)

D. Mga Salmo 37:27 Biya-i ang daotan ug buhata ang husto; ug maluwas ka hangtod sa kahangtoran. [H7931 shakan ■] [H2896 towb ■] [H7451 ra ■] [H5493 sur ■]

BIYA-I ANG DAOTAN + BUHATA ANG HUSTO → MALUWAS HANGTOD SA KAHANGTORAN.

(Ang akong personal nga mga hunahuna — ibutang kini tapad sa Genesis 3:22, diin ang tawo gipugngan sa pagkaon ug sa pagkinabuhi hangtod sa kahangtoran diha sa nabungkag nga kahimtang. Dinhi ang pulong nagaingon, biya gikan sa daotan, ug buhata ang maayo, ug puyo hangtod sa kahangtoran. Ang dalan pabalik sa "kahangtoran" magsugod sa pagbiya gikan sa daotan.)

IV. HIBALO PINAAGI SA PULONG — MGA PANDUNGOG NGA GIBANSAY (G1128 GYMNAZO) TUNGOD SA PAGGAMIT

A. 1 Hari 3:9 Busa hatagi ang imong alagad ug usa ka masinabtanong kasingkasing aron sa paghukom sa imong katawhan, aron akong mahibalo-an ang maayo ug daotan. Kay si kinsa man ang makahimo sa paghukom niining imong dakong katawhan?" [H7451 ra ■] [H2896 towb ■] [H995 bin ■] [H3820 leb ■] [H8085 shama ■]

ANG MASINABTANONG KASINGKASING → ARON MAKAILA SA TALIWALA SA MAAYO UG DAOTAN.

(Ang akong personal nga mga panghunahuna — ang "pagsabot" dinhi mao ang shama (H8085, sa pagpaminaw): usa ka kasingkasing nga nagapaminaw. Ang pagkapukan misulod agi sa dalunggan, sa dihang ang babaye namati sa tingog sa bitin; ang panabot moabot agi sa mao gihapong pultahan, sa dihang ang kasingkasing mamati sa Dios. Ug ang "daotan" mao ang ra (H7451, kadaotan) — ang mao gihapong pulong sa kadaotan sa kahoy.)

B. Hebreohanon 5:13 Kay si bisan kinsa nga makainom lamang sa gatas walay kasinatian sa mensahe sa pagkamatarong, kay usa pa man siya ka bata. [G1343 dikaiosyne ■] [G3056 logos ■] [G552 apeiros ■]

GATAS → WALAY KASINATIAN SA PULONG SA PAGKAMATARONG.

(Ang akong personal nga mga hunahuna — ang pag-ila sa maayo ug sa daotan usa ka kahanas diha sa PULONG. Ang paagi dili mga tuig, ni mga pagbati, kondili ang pulong sa pagkamatarong nga gigamit.)

C. 1 Mga Taga Tesalonica 5:21 Susiha ninyo ang tanang butang; ug kupty ang maayo. [G2570 kalos ■] [G2722 katecho ■] [G1381 dokimazo ■]

SULAYI ANG TANANG BUTANG → HUPTI KANG MAAYO.

D. 1 Mga Taga Tesalonica 5:22 Likayi ninyo ang tanang dautan. [G4190 ponerros ■] [G1491 eidos ■] [G567 apecho ■]

LIKAYI NINYO ANG TANANG DAUTAN.

(Ang akong kaugalingong hunahuna — ang "prove" mao ang dokimazo (G1381, to prove): sa pagsulay, sama sa pagsulay sa metal diha sa kalayo. Ang gibansay nga pagbati mosulay una ug mopabilin nga lig-on human niana; ug bisan unsa nga mapamatud-an nga daotan, bisan ang panagway lamang niini, ipahilayo.)

E. Roma 16:19 Kay ang panag-ingnan sa inyong pagkamatinumanon nakaabot sa tanan. Busa, nagmaya ako, diha kaninyo, apan buot ko nga kamo magmaalamon sa kung unsa ang maayo, ug walay alamag kung unsa ang daotan. [G2556 kakos ■] [G185 akeraios ■] [G18 agathos ■] [G4680 sophos ■]

MANGGAT-USOG SA MAAYO + PAGKASIMPLE MAHITUNGOD SA DAOTAN.

(Ang akong personal nga mga panghunahuna — ang "simple" mao ang akeraios (G185, simple): dili sagol. Ang bitin misaad ug kaalam pinaagi sa pag-ila sa daotan; ang Dios naghatag sa mas maayong kaalam — maalamon mahitungod sa maayo, ug simple mahitungod sa daotan. Apan sa pagkamalisyo, mahisama sa mga bata; sa pagsabot, mahimong hamtong (1 Corinto 14:20).)

V. PAGDAOG (G3528 NIKAO) — MAULAY SA MAAYO ANG DAOTAN DIHA KANG KRISTO

A. Mga Buhat 10:38 ang mga panghitabo mahitungod kang Jesus nga taga-Nasaret, kung giunsa sa Dios pagdihog kaniya sa Balaang Espiritu ug sa gahom. Siya mianhi nga nagbuhat ug maayo ug nag-ayo sa tanan nga gidaogdaog sa yawa, tungod kay ang Dios uban kaniya. [G1228 diabolos ■] [G2616 katadynasteuo ■] [G2390 iaomai ■] [G2109 euergeteo ■]

SI JESUS MIANHI NGA NAGBUHAT UG MAAYO → NAG-AYO SA TANAN NGA GIDAOGDAOG SA YAWA.

(Ang akong personal nga mga hunahuna — ang maayo ug ang daotan nagkita sa usa ka dapit dinhi, ug ang maayo modaog sa matag panagkita: giayo niya ang TANAN nga giyugyugan. Alang niining tuyoa ang Anak sa Dios gipadayag — aron sa paglaglag sa mga buhat sa yawa (1 Juan 3:8).)

B. 3 Juan 1:11 Minahal, ayaw sunduga unsa ang daotan apan kung unsa ang maayo. Ang usa nga nagbuhat ug maayo iya sa Dios; ang usa nga nagbuhat ug daotan wala makakita sa Dios.

[G2554 kakopoieo ■] [G15 agathopoieo ■] [G18 agathos ■] [G2556 kakos ■] [G3401 mimeomai ■]

DILI MOSUNOD SA DAOTAN + SUMUNOD SA MAAYO → ANG NAGABUHAT SA MAAYO IYA SA DIOS.

C. 1 Pedro 3:11 Talikdan na niya ang daotan ug mobuhat kung unsa ang maayo. Kinahanglan pangitaon niya ang kalinaw ug mopadayon niini. [G1377 dioko ■] [G1515 eirene ■] [G2212 zeteo ■] [G18 agathos ■] [G2556 kakos ■] [G1578 ekkliino ■]

LIKAYI ANG DAOTAN + BUHATA ANG MAAYO → PANGITAA ANG PAKIGDAIT, UG APASA KINI.

(Ang akong kaugalingong mga hunahuna — kini mao gayod ang mga pulong sa Salmo 34:14, gisulat pag-usab ni Pedro ngadto sa mga langyaw. Duha ka pakigsaad, usa ka tingog.)

D. Roma 12:21 Ayaw padaog sa daotan, hinoon dag-a ang daotan pinaagi sa maayo. [G18 agathos ■] [G3528 nikao ■] [G2556 kakos ■] [G3528 nikao ■]

AYAW PADAOG SA DAOTAN → HINOON DAG-A ANG DAOTAN PINAAGI SA MAAYO.

(Ang akong kaugalingong mga hunahuna — nikao (G3528, overcome): mobuntog, modaog sa kadaugan. Ang daotan dili lamang isalikway; kini kinahanglang BUNTUGON, ug ang hinagiban mao ang maayo. Timan-i kung asa gamiton pag-usab kining mao gihapon nga pulong: ngadto sa magamadaugon — nikao — hatagan siya sa katungod sa pagkaon gikan sa kahoy sa kinabuhi (Pinadayag 2:7). Lamyon niya ang kamatayon diha sa kadaugan (Isaias 25:8).)

BABA SA DUHA — LIKAY SA DAOTAN, BUHATA ANG MAAYO, MAPAMATUD-AN PINAAGI SA BABA SA DUHA UG SA IKATULO

Amos 5:14 Pangitaa ang maayo ug dili ang daotan, aron mabuhi kamo. Busa Yahweh, ang Dios nga makagagahom, mag-uban kaninyo, samtang magsulti ka nga siya mao. [H2421 chayah ■] [H7451 ra ■] [H2896 towb ■] [H1875 darash ■]

PANGITAA ANG MAAYO, UG DILI ANG DAOTAN → AGA MABUHI KAMO + MAG-UBAN KANINYO ANG GINOO.

Amos 5:15 Dumti ang daotan, higugmaa ang maayo, ipatuman ang hustisya sa ganghaan sa siyudad. Tingali si Yahweh, ang Dios nga makagagahom, magmaluluy-on ngadto sa nahibilin nga kaliwat ni Jose. [H4941 mishpat ■] [H3322 yatsag ■] [H2896 towb ■] [H157 ahab ■] [H7451 ra ■] [H8130 sane ■]

DUMTI ANG DAOTAN + HIGUGMAA ANG MAAYO.

Mga Salmo 34:14 Biyai ang daotan ug buhata ang maayo. Pangitaa ang kalinaw ug paninguhaa kini. [H7291 radaph ■] [H7965 shalom ■] [H1245 baqash ■] [H2896 towb ■] [H7451 ra ■] [H5493 sur ■]

BIYAI ANG DAOTAN + BUHATA ANG MAAYO.

Roma 12:9 Himoa ang paghigugma nga walay pagpakaaron-ingnon. Dumti kung unsa ang daotan; ug kupti kung unsa ang maayo. [G18 agathos ■] [G2853 kollao ■] [G4190 poneros ■] [G655 apostygeo ■] [G505 anypokritos ■] [G26 agape ■]

DUMTI KUNG UNSA ANG DAOTAN + UG KUPTI KUNG UNSA ANG MAAYO.

(Ang akong personal nga mga hunahuna — usa ka magbalantay sa mga baka gikan sa Tekoa (Amos 7:14), usa ka hari sa Israel, ug usa ka apostol ngadto sa mga Gentil. Sa baba sa duha o tulo ka mga saksi mapamatud-an ang tanang pulong (2 Corinto 13:1), ug ang usa ka pisi nga tinukod sa tulo ka lanot dili daling mabugto (Ecclesiastes 4:12). Tulo ka mga baba, duha ka mga tugon, usa ka sugo: talikod gikan sa daotan, kumot sa maayo — ug ang gugma nga walay pagpakaaron-ingnon mao ang magpatuman niini.)

ANG ANINO UG ANG KATUMANAN

Shadow Genesis 3:13 Miingon si Yahweh nga Dios sa babaye, “Unsa kining imong gibuhay?” Ang babaye miingon, “Ang serpente milingla kanako, ug mikaon ako.” [H5377 nasha ■]

ANG SERPENTE MILINGLA KANAKO, UG MIKAON AKO.

Fulfillment Roma 5:19 Kay pinaagi sa pagsupak sa usa ka tawo ang kadaghanan nahimong mga makasasala, bisan pa pinaagi sa pagkamasulondon sa usa ang kadaghanan namahimo nga matarong. [G5218 hypakoe ■] [G3876 parakoe ■]

KAY PINAAGI SA PAGSUPAK SA USA KA TAWO ANG KADAGHANAN NAHIMONG MGA MAKASASALA → BISAN PA PINAAGI SA PAGKAMASULONDON SA USA ANG KADAGHANAN NAMAHIMO NGA MATARONG.

Fulfillment 1 Pedro 2:24 Siya mismo ang nagpas-an sa atong mga sala sa iyang lawas ngadto sa kahoy, aron nga wala na gayod kitay kabahin diha sa sala, ug aron nga magkinabuhi kita alang sa

pagkamatarong. Pinaagi sa iyang mga labod kamo nangaayo. [G2390 iaomai ■] [G3468 molops ■] [G3586 xylon ■] [G399 anaphero ■]

SIYA MISMO ANG NAGPAS-AN SA ATONG MGA SALA SA IYANG LAWAS NGADTO SA KAHoy → ARON NGA MAGKINABUHI KITA ALANG SA PAGKAMATARONG.

(Ang akong personal nga mga panghunahuna — ang landong: ang babaye miingon sa tul-id, ang bitin naglimbong kanako, ug mikaon ako. Ang katumanan: pinaagi sa pagsupak sa usa ka tawo, daghan nahimong makasasala, apan pinaagi sa pagsugot sa usa, daghan gihimong matarung — ug kanang Usa nga masinugtanon mismo mipas-an sa atong mga sala diha sa iyang lawas sa kahoy, aron kita, nga patay na sa sala, mabuhi alang sa pagkamatarung. Ang paglimbong diha sa tanaman gibuntog pinaagi sa pagsugot didto sa krus.)

PAGSIRA

Pinadayag 2:7 Kung kamo adunay dalunggan, pamatia kung unsa ang gisulti sa Espiritu ngadto sa mga iglesia. Niadtong nagmadaogon akong pagatugotan nga mokaon gikan sa kahoy sa kinabuhi, nga anaa didto sa paraiso sa Dios.' [G3857 paradeisos ■] [G2222 zoe ■] [G3586 xylon ■] [G5315 phago ■] [G3528 nikao ■]

SA MOBUNTOG → PAGAKAN-ON SA KAHoy SA KINABUHI NGA ANAA SA TUNGA SA PARAISO SA DIOS.

Pinadayag 22:2 paingon sa taliwala sa agianan sa siyudad. Sa matag daplin sa suba adunay kahoy sa kinabuhi, nga nagdala ug napulo ug duha ka klase sa bunga, ug kini nagdala ug bunga sa matag bulan. Ang mga dahon sa kahoy alang sa kaayohan sa tanang kanasoran. [G1484 ethnos ■] [G2322 therapeia ■] [G2222 zoe ■] [G3586 xylon ■]

ANG KAHoy SA KINABUHI → ANG IYANG BUNGA MATAG BULAN + ANG MGA DAHON PARA SA KAAYOHAN SA MGA NASUD.

(Ang akong personal nga mga hunahuna — ania ang tibuok nga pagtuon sa usa ka pagginhawa: duha ka mga kahoy ang nagtindog sa taliwala sa tanaman. Ang tawo nakadungog sa usa ka bakakon nga tingog, ug mikuha sa kahibalo sa maayo ug daotan gawas sa Dios; ug niadtong adlaw ang kamatayon miabot kaniya. Ang kinawat nga kahibalo mihunong sa iyang kasingkasing, ug ang kasingkasing nga kini gihimo mahitungod nagmalimbongon labaw sa tanang mga butang, maalamon sa pagbuhat ug daotan, hangtod nga gitawag niini ang daotan nga maayo, ug ang maayo nga daotan. Apan ang Dios wala mobiya sa tawo ngadto sa kahoy nga iyang gipili. Iyang gipahaluna ang iyang pulong sa iyang atubangan — isalikway ang daotan, pilia ang maayo; biya sa daotan, ug buhata ang maayo — ug iyang gihatag ang lig-on nga pagkaon, aron pinaagi sa paggamit ang mga pagbati mahimong bansayon aron pag-ila sa duha. Unya miabot ang anak sa birhen. Iyang gisalikway ang daotan ug gipili ang maayo, ug wala gayod mapakyas. Milakaw siya sa pagbuhat ug maayo, ug gidala ang atong daotan diha sa iyang kaugalingong lawas ngadto sa kahoy. Ug pinaagi niana nga kahoy ang dalan padulong sa kahoy sa kinabuhi, nga gisirad-an sukad sa Eden, nagbukas na. Ang nawala sa tawo pinaagi sa pagkaon, ang Dios naghatag pag-usab pinaagi sa pagkaon: kaniya nga nagmadaogon iyang ihatag ang katungod sa pagkaon sa kahoy sa kinabuhi. Sa sinugdanan sa basahon usa ka kahoy nagtindog nga binantayan; sa kataposan sa basahon usa ka kahoy nagtindog nga gawasnon alang sa tanan nga nagmadaogon, ug ang mga dahon niini alang sa katambalan sa mga nasod. Ang maayo dili lang nakalikay sa daotan — ang maayo nagbuntog niini. Sugdi diha sa dalunggan, huptan pag-ayo ang pulong, ug kaon sa katapusan niana nga kahoy.)

PRACTICE QUIZ

1. Genesis 2:17 — Sa adlaw nga mokaon ka gikan niini, sigurado gayod nga mamatay ka.

- a) magmaalamon
- b) mamatay
- c) mahisama sa mga diyos

2. Isaias 7:15 — Magakaon siya ug keso ug dugos aron siya mahibalo sa pagdumili sa daotan ug pagpili sa maayo:

- a) pagdumili sa daotan, ug pagpili sa maayo
- b) pilion ang daotan, ug isalikway ang maayo
- c) mahibalo sa mga hunahuna sa kasingkasing

3. Amos 5:14 — Pangitaa ang maayo ug dili ang daotan, aron:

- a) tindog sa ganghaan
- b) magmaluoy sa nahibilin
- c) mabuhi

4. Jeremias 17:9 — Ang kasingkasing mao ang labing limbongan sa tanan. Usa kini ka balatian; kinsa man ang makasabot niini?

- a) daotan
- b) buangbuang
- c) huyang

5. Hebrews 5:14 — Sa laing bahin, ang gahi nga pagka-on alang niadtong mga hamtong na, tungod sa:

- a) kahibalo
- b) paggamit
- c) edad

6. Roma 16:19 — Buot ko nga kamo magmaalamon sa kung unsa ang maayo, ug:

- a) hilom
- b) magbulag
- c) walay alamag

7. Pinadayag 2:7 — Niadtong magmadaogon akong pagatugotan nga mokaon gikan sa:

- a) ang tinagoan nga manna
- b) ang kahoy sa kinabuhi
- c) ang bunga sa parras

TUBAG NGA YAWE: 1-b, 2-a, 3-c, 4-a, 5-b, 6-c, 7-b

GIUNSA PAGKASANGA KINI NGA PAGTUON

→ GIUNSA SA LANDONG ANG PAGDALA SA KAHAYAG: DUHA KA KAHAY ANG NAGTINDOG SA TANAMAN. PINAAGI SA KAHAY SA KAHIBALO MIABOT ANG KAMATAYON; DIHA SA KAHAY SA KRUS, GIKUHA ANG KAMATAYON, UG ANG KAHAY SA KINABUHI NAGBUKAS. ANG PAGTAN-AW SA UNANG KAHAY MOTABANG KANATO SA PAGSABOT KON UNSA KA MAAYO ANG KATAPOSANG KAHAY (GENESIS 2:9 → 1 PETER 2:24 → REVELATION 2:7).

→ GIUNSA SA BAG-ONG TUGON PAGDALA ANG SAMANG PULONG: SI PEDRO NAGSULAT NGADTO SA MGA LANGYAW SA MAO GIHAPONG MGA PULONG NGA GIAWIT NI DAVID — LIKAYI ANG DAUTAN, UG BUHATA ANG MAAYO (SALMO 34:14 → 1 PEDRO 3:11). ANG SUGO WALA GAYOD MAUSAB. APAN ANG BAG-ONG TUGON NAGDUGANG UG GAHUM, KAY ANG DIOS MIDIHOG KANG JESUS NGA NAZARETNON, NGA NAGLAKAW NGA NAGBUHAT UG MAAYO (BUHAT 10:38).

→ GIUNSA PAGBATON SA MGA PULONG OG KAHULOGAN: ANG "PAGSUPAK" SA ROMA 5:19 MAO ANG PARAKOE (G3876, DISOBEDIENCE), USA KA SAYOP NGA PAGKADUNGOG; ANG "PAGTUMAN" MAO ANG HYPAKOE (G5218, OBEDIENCE), USA KA PAGPAMINAW NGA MOPASAKOP. ANG PAGKAHULOG MISULOD PINAAGI SA DALUNGGAN, UG MAO USAB NIINI ANG PAGTUO (ROMA 10:17). UG ANG MASINABTANONG KASINGKASING SA 1 MGA HARI 3:9 SA HEBREO MAO ANG USA KA NAGAPAMINAW NGA KASINGKASING, SHAMA (H8085, TO HEAR).

→ GIUNSA KINI PAGHIKAP SA JUDIO UG GENTIL: ANG BUHAT 10:38 GISANGYAW DIHA SA BALAY NI CORNELIO, USA KA GENTIL. UG ANG MGA DAHON SA KAHAY SA KINABUHI ALANG SA PAGPANG-AYO SA MGA NASUD (PINADAYAG 22:2). SA MATAG NASUD, ANG TAWO NGA MAHADLOK KANIYA UG NAGABUHAT SA MATARUNG DINAWAT KANIYA (BUHAT 10:35).

→ GIUNSA KINI PAGGAMIT KANIMO: SULAYI ANG TANANG MGA BUTANG; HUPTAN ANG MAAYO (1 TESALONICA 5:21). ANG MGA IGBALATI GIBANSAY PINAAGI SA PAGGAMIT (HEBREOHANON 5:14). PAGBATON UG BINUHAT SA PULONG, UG DILI TIGPAMINAW LAMANG (SANTIAGO 1:22), UG ANG PAGPAKABANA MOTUBO.

ANG KAHULOGAN NIINI ALANG SA KAHANGTORAN: ANG NAWALA PINAAGI SA PAGKAON GIHATAG PAG-USAB PINAAGI SA PAGKAON. SA IYA NGA MAKADAOG SIYA MOHATAG SA KATUNGOD SA PAGKAON SA KAHAY SA KINABUHI (PINADAYAG 2:7). BIYA GIKAN SA DAUTAN, UG BUHATA ANG MAAYO, UG PUYO SA WALAY KATAPUSAN (SALMO 37:27).

DALAN SA PAGLANTUGI: ANG SALMO 34 NAG-INGON, TILAWI UG TAN-AWA NGA ANG GINOO MAAYO (SALMO 34:8), SA DILI PA KINI MOINGON, BIYAI ANG DAUTAN, UG BUHATA ANG MAAYO (SALMO 34:14). ANG BABA NGA NAKATILAW SA MAAYO MAY BAG-ONG MAGHUKOM SA DAUTAN. SUNDA ANG PAGKAON SA TIBUOK BASAHON: GENESIS 3:12 → SALMO 34:8 → JUAN 6:51 → PINADAYAG 2:7.

→ POSIBLENG PAGPADAYAG: ANG KAHOY DIIN GIDALA NIYA ANG ATONG MGA SALA (1 PEDRO 2:24) UG ANG KAHOY SA KINABUHI (PINADAYAG 2:7; 22:2) MAO GIHAPON ANG USA KA PULONG GREGO, XYLON (G3586, KAHOY). [GIPUNTING ANG MGA BERSIKULO — WALAY BISAN USA KA BERSIKULO NGA MAG-INGON NIINI SA IYAHANG KAUGALINGON] (AKONG PERSONAL NGA MGA HUNAHUNA — SA USA KA KAHOY, ANG DAOTAN MIGASTO SA IYANG KAUGALINGON BATOK SA MAAYO, UG NATALO. SUKAD NIANA NGA KAHOY, ANG DALAN PAINGON SA LAING KAHOY NABUKAS NA. ANG USA KA KAHOY MIDAWAT SA KAMATAYON ALANG KANATO, ARON ANG LAIN NGA KAHOY MAKAHATAG UG KINABUHI KANATO.)

UNSA MAY KINAHANGLAN MONG BUHATON AKON MALUWAS?

Tan-awa ang atong pagtuon sa Bibliya — "Unsa ang Kinahanglan Kong Buhaton Aron Maluwas"

SOURCES & CREDITS

Scripture: Cebuano Bible (CC BY-SA 4.0) — a redistributable edition, looked up exactly and never machine-translated.

Alternate chapter/verse numbering reconciled with STEP Bible TVTMS (CC BY 4.0).

Strong's numbering & original-language data: OpenScriptures Hebrew Bible (CC BY 4.0); STEP Bible.org — TAHOT/TAGNT/TBESH/TBESG (CC BY 4.0); Robinson-Pierpont Byzantine Majority Text (Public Domain); Strong's dictionary, 1890 (Public Domain).

Typography: Google Noto fonts (SIL Open Font License 1.1).

© SEE MORE JESUS · wanttoseemore.com — shared under Creative Commons Attribution 4.0 (CC BY 4.0).